

Jilemnice

During the Thirty Years' War, the Domain was taken over by the Harant family from Polžice and Bezdržice. However, the war and subsequent complicated period disabled the Harant family to develop their domain in any noticeable way. A turn for the better came in 1701 when the Domain was handed over the Harrach family, whose members were known for their flexible and progressive economic policy. During their rule, they raised the local glass and linen industry products to the highest quality and world's recognition. The inhabitants of Jilemnice started working in the linen business and thus brought an extensive development to the area. The number of inhabitants was increasing and so were more splendid timber houses; even first houses made of bricks appeared during this period. You may see an example of a thread from the beginning of the 19th century in the Jilemnice museum - proving the skills of the locals. 296 meters of the string is only 1 gram heavy which makes it the most delicate thread in the world! In connection to the development of manufacturing business, pernicious fires were increasing in number and partially slowed down the development in the municipality. The most devastating effects had the fires in 1788, 1803 and 1838 when majority of the original timbered buildings burned down. During the biggest of the above mentioned fires in 1788, 114 houses in Jilemnice were completely destroyed by the fire and a number of others had to be demolished due to extensive damage. Despite the unfavorable conditions, the locals (with a significant help of the Harrach family) were able to re-build a town which is nowadays considered to be central to the Krkonoše Mountains administration, cultural development and as to the tourist industry. The traces of the Harrach family activities are exhibited in the Krkonošské museum in Jilemnice.

Ankunft des Grafengeschlechts Harrach änderte, das sich durch eine bewegliche und progressive Wirtschaftspolitik auszeichnete. Unter ihrer Herrschaft in Jilemnice hoben sie die örtliche Leinenweberei und Glasherstellung auf Weltniveau. Der Leinenweberei begannen sich nun auch die Einwohner von Jilemnice zu widmen, wodurch sich die Stadt schnell weiterentwickelte. Die Bevölkerung wuchs ebenso wie die Zahl der prachtvollen Blockhäuser und ersten gemauerten Gebäude. Vom Geschick der hiesigen Handwerker zeugt u.a. das Garn vom Beginn des 19. Jahrhunderts, das bis heute im örtlichen Museum aufbewahrt wird. 296 Meter dieser Fasern wiegen nur ein Gramm! Es handelt sich dabei um das feinste Leinengarn der Welt. Parallel zur Entwicklung des Handwerks kommt es in der Stadt immer öfter zu vernichtenden Bränden, die zum Teil die Weiterentwicklung der Stadt verlangsamten. Die verheerendsten Brände, bei denen die ursprünglichen Blockgebäude zerstört wurden, brachen in den Jahren 1788, 1803 und 1838 aus. Beim größten Brand im Jahre 1788 brannten 114 Häuser nieder, und eine Vielzahl weiterer Gebäude mussten in Folge der starken Beschädigung abgerissen werden. Trotz dieser äußerst ungünstigen Ereignisse gelang es der hiesigen Bevölkerung mit maßgeblicher Unterstützung des Geschlechts von Harrach eine Stadt aufzubauen, die heute zu den bedeutendsten im Riesengebirge gehört, was Verwaltung, Kultur und nicht zuletzt Fremdenverkehr betrifft. Die Spuren des Wirkens der Adelsfamilie Harrach zeigt die Dauerausstellung des Riesengebirge-Museums (Krkonošské muzeum).

W przeszłości prowadził tędy szlak handlowy, dzięki któremu w XI wieku doszło do kolonizacji tych terenów. Pierwsza wzmianka pisemna o istnieniu miasta Jilemnice pochodzi z 1350 roku, kiedy było ono ośrodkiem gospodarczym rozległych szlacheńskich dominiów, należących do Waldsteinów. W czasie wojny 30-letniej właścicielami tych dóbr został ród Harantów z Polžic i Bezdržic. Wojna trzydziestoletnia oraz trudne czasy po niej uniemożliwiły jednak Harantom poważniej rozwinąć swoje dobra. Stan ten zaczął ulegać zmianie od 1701 roku wraz z przejęciem dominium przez hrabiowski ród Harrachów. Harrachowie wyróżniali się energią oraz postępową polityką gospodarczą. Za ich czasów produkcja płócien i szkła w dobrach jilemnickich osiągnęła światowy poziom. Płóciennictwem zaczęli zajmować się też mieszkańcy Jilemnic, dzięki czemu miasto szybko się rozwijało. Przybywało mieszkańców, a także bogatych drewnianych domów zrębowych; pojawiły się też pierwsze domy murowane. O biegłości ówczesnych rzemieślników świadczy zachowana przędza z początku XIX wieku, która przechowywana jest w tutejszym muzeum. 296 metrów tego włókna waży tylko jeden gram! Jest to najdelikatniejsza lina przędza na świecie. Równoległe z rozwojem miasta coraz częściej pojawiają się w nim niszczycielskie pożary, które częściowo ten rozwój spowalniają. Do najtragiczniejszych doszło w latach 1788, 1803 i 1838. Pożary niszczyły drewnianą zabudowę Jilemnic; podczas największego z nich – w 1788 roku – spłonęło 114 domów, a wiele innych zostało tak poważnie uszkodzonych, że trzeba je było wyburzyć. Mimo to tutejszej ludności udało się, w dużej mierze dzięki Harrachom, wybudować miasto, które dziś należy do najważniejszych w Karkonoszach ośrodków administracyjnych, kulturalnych i turystycznych. O działalności rodu Harrachów dowiedzieć się można wiele ciekawych rzeczy odwiedzając Muzeum Karkonoskie w Jilemnicach.

In der Vergangenheit führte ein Landweg durch diese Gegend, was im 11. Jahrhundert eine dauerhafte Besiedlung zur Folge hatte. Die erste schriftliche Erwähnung der Existenz der Stadt Jilemnice stammt aus dem Jahre 1350, als sie das wirtschaftliche Zentrum der Herrschaft von Štěpanice (in Besitz der Herren von Waldstein) darstellte. Während des dreißigjährigen Krieges übernahm das Adelsgeschlecht Harant von Polžice und Bezdržice die Herrschaft. Der Krieg und die darauf folgende schwierige Zeit verunmöglichte jedoch den Herren von Harant eine Weiterentwicklung ihrer Herrschaft, was sich 1701 mit der

In the history, an important trade route led through this area and it resulted in its constant growth in population in the 11th century. The first written note on Jilemnice municipality dates back to 1350 when it was a center of the far-reaching Štěpanice Domain which was ruled by the Valdštejn family.

V minulosti touto oblastí procházela zemská stezka, což vedlo v 11. století ke stálému osidlování tohoto území. První písemná zmínka o existenci města Jilemnice pochází z roku 1350, kdy byla hospodářským centrem rozsáhlého šlacheckého panství, drženého pány z Valdštejna. Během třicetileté války se majiteli panství stává šlechtický rod Harantů z Polžic a Bezdržic. Třicetiletá válka a následné složité období však Harantům znemožnilo významnější rozvoj jejich panství. To se začíná měnit od roku 1701 s příchodem hraběcího rodu Harrachů. Harrachové vynikli pružnou a progresivní hospodářskou politikou. Během jejich působení na jilemnickém panství pozvedli zdejší plátenictví a sklářství na světovou úroveň. Plátenictví se začali věnovat i obyvatelé Jilemnice, díky čemuž se město rychle rozvíjelo. Přibývalo obyvatel, stejně tak i honosných roubených staveb a první zděné domy. O zručenosti zdejších řemeslníků vypovídá i ukázka příze z počátku 19. století, kterou dodnes uchovává zdejší muzeum. 296 metrů tohoto vlákna váží pouze jeden gram! Jedná o nejjemnější línou přízi na světě. Souběžně s rozvojem řemesel se ve městě stále častěji objevují i ničivé požáry, které částečně zpomalují další rozvoj města. Nejničivější požáry město zasáhly v letech 1788, 1803 a 1838. Během nich byla zničena původní roubená zástavba Jilemnice. Při největším z uvedených požárů, v roce 1788, shořelo 114 domů a řada dalších v důsledku poškození musela být zbořena. I přes tyto nepříznivé události se podařilo zdejšímu obyvatelstvu, za značného přispění hraběcího rodu Harrachů, vybudovat město, které dnes patří k nejvýznamnějším krkonošským městům v oblasti správní, kulturní a v neposlední řadě v oblasti cestovního ruchu. Stopy působení hraběcí rodiny Harrachů jsou zachyceny v expozici Krkonošského muzea.

Důležité kontakty / Wichtige Kontakte / Important contacts / Ważne kontakty

INFORMAČNÍ CENTRUM JILEMNICE
www.ic.mestojilemnice.cz

SPOLEČENSKÝ DŮM JILM
www.sdjilm.cz

SPORTOVNÍ CENTRUM JILEMNICE
www.sport-jilemnice.cz

KRKONOŠSKÉ MUZEUM
www.kmjilemnice.cz

MĚSTO JILEMNICE
www.mestojilemnice.cz

svazek obcí
Jilemnicko

Vydalo: Jilemnicko - svazek obcí 2017, neprodejné
Tisk: Geoprint s. r. o., Liberec
Foto: Přemysl Novák a archiv obcí

